

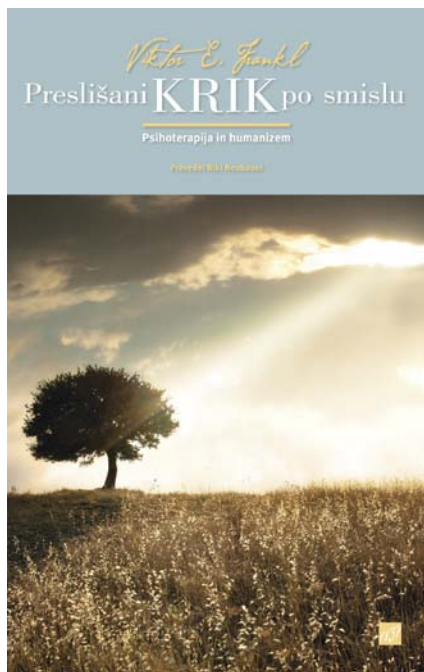

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

VIKTOR E. FRANKL: PRESLIŠANI KRIK PO SMISLU

Podatki o knjigi

- Naslov: Preslišani krik po smislu
- Avtor: Viktor E. Frankl
- Prevod: Niki Neubauer
- Urednica: Tadeja Petrovčič Jerina
- Cena: 19,50 €
- Velikost: 135 mm x 210 mm
- Vezava: mehka z zavahi
- Število strani: 208
- ISBN 978-961-278-275-7
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2016

Kontakt

Uredništvo

Telefon 01 244 36 70

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Logoterapija, uporabna v najrazličnejših življenjskih okoliščinah

V današnjih družbah blaginje ni več vprašanje, KAKO preživeti, ampak ČEMU. Viktor E. Frankl, ki svojo terapijo imenuje tudi »zdravljenje s smislom«, opozarja na pogosto odsotno človeško razsežnost v psihoterapevtskih pristopih. Zavrača pa tudi lažni humanizem, ki se lahko prikrade v psihologijo in psihoanalizo.

Preslišani krik po smislu; kritika pandeterminizma; kako humanistična je »humanistična psihologija«; razčlovečenje spolnosti; psihiatrovi pogledi na moderno književnost; šport – današnje asketstvo; minljivost in smrtnost; nasprotna namera in namerna nepozornost. V osmih poglavjih avtor niza svoja spoznanja, ki jih je na področju psihiatrije in psihoterapije strnil v t. i. logoterapevtski pristop. Zakaj in kako človek, ki v najtrših življenjskih razmerah zmore zbrati voljo in pogum za preživetje, sredi največjega blagostanja ne zna premagati obupa nad dozdevno nesmiselnostjo življenja ... Zdi se, da je to osrednja tema, ki je vznemirjala Viktorja E. Frankla. Kaj je človekova svoboda in kako nam lahko v najrazličnejših, tudi v navidezno brezizhodnih situacijah omogoča, da ne le preživimo ali životarimo, ampak v polnosti živimo do zadnjega diha. Tudi to je ena njegovih značilnih tem. V aktualnosti problemov in njihovega reševanja Frankl tudi glede na to, da je svoja teoretična spoznanja preizkusil in potrdil v najtrpkejših razmerah, ostaja prepričljiv in zanimiv.

Priročnik, ki v bralcu (znova) budi veselje do življenja!

O avtorju

Viktor E. Frankl (1905–1997) je na dunajski univerzi predaval nevrologijo in psihiatrijo. Preden so ga januarja 1942 deportirali v koncentracijsko taborišče, je bil v dunajski psihiatrični bolnišnici *Am Steinhof* najprej vodja »samomorilskega paviljona«, nato pa predstojnik nevrološke postaje judovske Rotschildove bolnišnice na Dunaju. V letih od 1946 do 1970 je bil Frankl predstojnik dunajske nevrološke poliklinike. Na ameriški mednarodni univerzi v Berkeleyu v Kaliforniji so prav zanj ustanovili posebno stolico in inštitut za logoterapijo. Poleg tega je bil Frankl profesor na univerzah Harvard, Dallas in Pittsburgh. Različne univerze po svetu so mu podelile skupno 29 častnih doktoratov. Franklova zapuščina obsega široko paleto interdisciplinarnih del: njegovih 32 knjig je objavljenih v 31 jezikih. Zgolj njegovi deli *Man's Search for Meaning* [Človekovo iskanje smisla] in ameriška izdaja knjige *Kljub vsemu reči življenju da sta bili doslej prodani v več kot 10 milijonih izvodov. Washingtonska kongresna knjižnica je slednjo knjigo – pretresljivo in obenem stvarno poročilo o letih v koncentracijskem taborišču – izbrala za »eno najvplivnejših knjig v Ameriki«.*

Odlomek iz knjige

Volja do smisla

Človek si vedno želi doseči smisel, vedno znova se podaja na iskanje smisla; z drugimi besedami, to, čemur pravim »volja do smisla«, lahko smatramo za »človekov najpomembnejši predmet zanimanja«, če navedem komentar Abrahama Maslowa na moj članek.

V današnji družbi ostaja neizpolnjena ravno ta volja do smisla – zanemarja pa jo tudi današnja psihologija. Sodobne teorije motivacije obravnavajo človeka kot bitje, ki bodisi reagira na dražljaje ali abreagira svoje nagone. Ne upoštevajo, da človek ne reagira ali abreagira, ampak odgovarja – odgovarja na vprašanja, ki mu jih zastavlja življenje, in tako izpolnjuje smisel, ki mu ga življenje ponuja.

Lahko bi ugovarjali, da je to samo prepričanje, ne dejstvo. Odkar sem leta 1938 skoval izraz »višinska psihologija«, da bi dopolnil (ne nadomestil) to, čemur pravijo »globinska psihologija« (to je psihodinamično usmerjena psihologija), so me vedno znova obtoževali, da precenjujem človeka, da ga postavljam na previsok pedestal. Naj tu ponovim ponazoritev, ki se je pogosto izkazala za didaktično koristno. V letalstvu obstaja izraz »bočni zdrs«. Recimo, da piha bočni veter s severa, letališče, kjer želim pristati, pa leži na vzhodu. Če letim naravnost na vzhod, bom zgrešil cilj, ker bo letalo zaneslo proti jugovzhodu. Da bi dosegel svoj cilj, moram ta odmik nadomestiti z bočnim zdrsom, v tem primeru tako, da letalo usmerim severno od kraja, kjer nameravam pristati. Podobno je s človekom: tudi on konča na točki, ki je nižja od tiste, ki bi jo lahko dosegel – če ga ne dojemamo na višji ravni, ki vključuje tudi njegove višje težnje.

Če želimo o človeškem potencialu govoriti v najboljši luči, moramo najprej verjeti v obstoj in navzočnost tega potenciala. Sicer bo človek »zdrsnil«, spridil se bo, kajti obstaja tudi potencial v najslabši možni luči. Ne smemo dovoliti, da nas prepričanje o potencialni humanosti človeka zaslepi pred dejstvom, da so humani ljudje v manjšini in bodo verjetno vedno v manjšini. Toda prav to dejstvo vsakega od nas izziva, naj se pridružimo tej manjšini: razmere so slabe, toda če ne naredimo vsega, kar moremo, da jih izboljšamo, bodo postale še slabše.

Namesto da koncept volje do smisla preprosto zavrnamo kot zavajanje samih sebe, ga lahko pravilneje vidimo kot samoizpolnjujočo se prerokbo. Nekaj je v pripombi Anatola Broyarda: »Če je zategnjenec (shrink) slengovski izraz za freudovskega analitika, potem bi morali za logoterapevta reči, da je raztegnjenec (stretch).« Dejansko logoterapija ne razširi samo koncepta človeka, ker upošteva njegove višje težnje, ampak tudi bolnikovo vidno polje, ker mu kaže, kako lahko goji in neguje svojo voljo do smisla. Z drugimi besedami, logoterapija imunizira bolnika pred razčlovečajočim, mehanističnim pogledom na človeka, ki ga imajo mnogi »zategnjenci« – skratka, bolnika naredi »odpornega na zategnjenost«.

Trditev, da ne smemo previsoko misliti o človeku, predvideva, da obstaja nevarnost, da ga precenimo. Toda veliko nevarneje ga je podcenjevati, kot je opozoril že Goethe. Človeka, zlasti mlajšo generacijo, lahko spridimo, če ga podcenjujemo. In obratno, če se zavedamo človekovih višjih teženj – kot je volja do smisla –, jih lahko zberemo in spodbudimo. (Str. 25.)